

FONDÀRIA

TÈCNICA SUB

> Millorem?

DERELICTES

> El *Tregastel*

VIATGES

> Indonèsia - Nusa Penida

PARLEM AMB EL...

> Dr. Vicenç Parisi

03 EDITORIAL i AGENDA SUB
2012 Any d'immersions.
Trobades.

04 FORMACIÓ
Calendari de cursos.
Saló de la Immersió.

05 SERVEIS CIB
Piscines, lloguer de material,
normativa col·lectives.
Mercat CIB.

06 TÈCNICA SUB
Millorem?

08 CONEGUEM AL SOCI
Marta Massana Roselló.
Joan Margarit Badosa

10 DERELICTES DE CATALUNYA
El Tregastel.

12 VIATGES
Diables marins i corrents.

14 PARLEM AMB...
El Dr. Vicenç Parisi.

16 SERVEIS CIB
Serveis en botigues i centres d'im-
mersió.

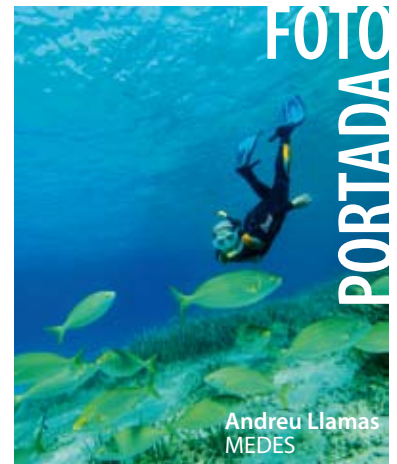
CIB MAIL SETMANAL

Si voleu rebre
informació setmanal
de les activitats i
novetats del Club,
feu-nos arribar la
vostra adreça de correu
electrònic a:

cib@cibsub.cat

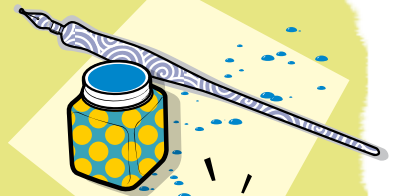
També podeu consultar les activi-
tats programades a la nostra web.

T'AGRADARIA PUBLICAR EL TEU ARTICLE EN EL FONDÀRIA?

Anima't i envia'l a:
fondaria@cibsub.cat

Data límit:
01 de abril 2012

WWW.CIBSUB.CAT
cib@cibsub.cat

Tel.: 933 300 530 Fax: 934 021 434

Horari d'atenció al públic:
Dilluns, dimecres i divendres de 13.00 a 15.00.
De dilluns a divendres de 18.30 a 21.30.

Fondària és el butlletí del Club d'Immersió Biologia de Barcelona (CIB).
Distribució gratuïta.

El CIB no es fa responsable de l'opinió dels articles publicats pels col·laboradors.

EDITA: Club d'Immersió Biologia. Facultat de Biologia. Av. Diagonal, 645. 08028 Barcelona.
Tel.: 933 300 530 Fax: 934 021 434

DIRECCIÓ: Junta Directiva COORDINACIÓ: Pepi Cáceres DISSENY GRAFIC I MAQUETACIÓ: Pepi Cáceres
COL·LABORADORS: Andreu Llamas, Joan Moriana, Marta Massana, Joan Margarit, Ferran
Asensio, Joan Garcia, Josep Bertran, Jordi Canal, Tiago - Dive Azores, Vicenç Parisi, Antoni
Arcas i Pons i Juanan Molins.

REALITZACIÓ: Editorial Anthias, S.L. <http://www.editorialanthias.com>

DIPÒSIT LEGAL: B-43937-94

2012 Any d'immersions

ANDREU LLAMAS
Membre de la junta del CIB.

Hi ha dies que es fa difícil mirar les notícies. Tot és crisi i la cosa no sembla que millori... Per això, crec que és més important que mai aprofitar els bons moments i les oportunitats que tenim de viure amb intensitat.

Pels que estem una mica tocats pel nitrogen a pressió i que gaudim amb passió de cada minut al fons del mar, ara se'ns fa encara més necessari agafar l'equip i apropar-nos a la nostra costa per fer immersió. Tot el litoral català, des del Cap de Creus fins al Delta de l'Ebre, ens regala centenars d'opcions d'explorar el fons marí i és un privilegi que no podem malbaratar.

Des del club, sempre hem provat de facilitar l'accés al mar a tots els socis i sòcies, perquè el nostre objectiu és precisament aquest: bussejar i bussejar i

bussejar... malgrat la persistent crisi. D'entrada, per fer-ho entre amics i amigues, si volem, ens podem apuntar a les sortides col·lectives amb vaixell que periòdicament organitza el CIB (aprofitant els descomptes que tenim al club, amb els coneguts tiquets "Low-Cost"). Però també podem triar altres opcions per mullar el neoprè. Recordem que a la costa tenim moltes possibilitats per fer immersions des de terra, unes immersions tranquil·les i especialment interessants ara que les platges encara estan buides de banyistes. Sens dubte, és una alternativa relaxada i més econòmica. A més a més, si no tenim tot el material de busseig (regulador, armilla i ampolla), ja sabem que el podem llogar al CIB a preus molt ajustats i aprofitar-lo per fer varies remullades durant tot el cap

de setmana. I què passa amb els que no tenen cotxe o no volen pujar sols, per poder així compartir les despeses del desplaçament? Doncs no dubteu a fer servir el club per contactar amb d'altres soci i sòcies que es trobin en la mateixa situació.

És veritat que ara fa bastant de fred i és més fàcil pensar en esquís que en aletes, sobretot si no tenim un vestit sec. Si tu pertanys a aquest grup, no deixis passar el cap de setmana del 16 al 18 de març. Serà el moment de trobar-nos a Cornellà, durant el Saló de la Immersió, un moment ideal per donar la temporada per començada. El CIB hi serà, i tu? Aquest any ens hem de trobar la gent del CIB per tots els racons de la nostra costa!

AGENDA-SUB ATROBADES

MARÇ	Lloc	Centre d'immersió	Accés	Nivell
03 Dissabte	ELS BULLENTS	Sa Caleta	Vaixell	Normal
18 Diumenge	EL NEGRE	Blaumar	Vaixell	Normal
31 Dissabte	LA POTA DEL LLOP	Aquàtica	Vaixell	Normal
ABRIL				
14 Dissabte	FURIÓ D'AIGUA XELIDA	Triton	Vaixell	Normal
29 Diumenge	BAIX DE COLS	Dive Paradise	Vaixell	Fàcil

ENTRADA GRATUITA

13 SALÓN DE LA INMERSIÓN
16 · 17 · 18 de marzo 2012, de 11h a 20h
www.cornella.com
Sumergete en Tira de Cornellà

CALENDARI DE CURSOS I TALLERS

OWD - ADV - RESCAT

BIOLOGIA MARINA - FOTOSUB

ABRIL - 2012

12	OWD-189 (pràctiques al mar: 28 i 29 d'abril)
16	Curs de Biologia Marina (immersions: cap de setmana 21 o 22 d'abril)
25	Posada a Punt

MAIG - 2012

4	OWD-190 (pràctiques al mar: 19 i 20 de maig)
14	ADVANCED - 1 (pràctiques al mar: 19 i 20 de maig)
14	RESCAT - 1 (pràctiques al mar: 19 i 20 de maig)
14	Curs de Fotografia submarina (immersions: cap de setmana 19 o 20 de maig)
28	Curs de Biologia Marina (immersions: cap de setmana 2 o 3 de juny)

JUNY - 2012

4	OWD-191 (pràctiques al mar: 16 i 17 de juny)
14	Posada a Punt

JULIOL - 2012

5	OWD-192 (pràctiques al mar: 21 i 22 de juliol)
12	OWD-193 (pràctiques al mar: 28 i 29 de juliol)
23	ADVANCED - 2 (pràctiques al mar: 28 i 29 de juliol)
26	OWD-194 (pràctiques al mar: 3, 4 i 5 d'agost)

SETEMBRE - 2012

20	OWD-195 (pràctiques al mar: 6 i 7 d'octubre)
27	OWD-196 (pràctiques al mar: 13 i 14 d'octubre)

OCTUBRE - 2012

4	OWD-197 (pràctiques al mar: 20 i 21 d'octubre)
8	ADVANCED - 3 (pràctiques al mar: 13 i 14 d'octubre)
8	RESCAT - 2 (pràctiques al mar: 13 i 14 d'octubre)
18	OWD-198 (pràctiques al mar: 3 i 4 de novembre)

XIII Saló de la Immersió

Dies: 16, 17 i 18 de març

Horari: de 11h a 20h - **Entrada 6€**

Ens trobaràs a l'estand X2 (CIB)

Descarrega't més entrades gratis al web del club ✂

Sumérgete en el XIII Salón de la Inmersión

16 - 17 - 18 de marzo de 2012

De 11:00 a 20:00 h

Tirso de Molina, 34 • Cornellà de Llobregat, Barcelona
Tel. 93 474 02 02 • Ronda de Dalt, salida 15

 FGC Estación FGC Almeda. Líneas Llobregat-Anoia

 BUS LÍNEAS - 57 - 94 - 95 - L12 - L67 - L68

INVITACIÓN

Para una persona

ENTRADA GRATUITA

PISCINES

PISCINES FUM D'ESTAMPA

Si voleu practicar apnees i/o mantenir la forma física, desenvolupant la teva aquaticitat i seguretat a l'aigua, **consulteu a la secretaria del Club els dies que estarà disponible.**

Piscines Fum d'Estampa de 22 a 23 hores
C/ Rosich, 12 - l'Hospitalet de Llobregat

Metro:

L5 (línia blava) estació Collblanch.

Autobusos:

54, 57, 157, 53N, N3 i N14.

Trambaix:

Ernest Lluch

L'entrada és gratuïta pels socis del CIB.

No oblideu portar barret de bany!!!!

LLOGUER DE MATERIAL

El lloguer de material de cap de setmana començarà el divendres al matí, i el material haurà de tornar-se el dilluns per la tarda.

Si voleu podeu trucar per reservar material.

En cas que un soci no reculli el material reservat, haurà de pagar la totalitat de l'import del lloguer.

NORMATIVA COL·LECTIVES

Els socis i les sòcies que portin molt de temps sense bussejar, abans de participar en les col·lectives han de fer un "Taller de posada a punt" si...

1. OWD que no hagin fet el curs al CIB i amb menys de 10 immersions.
2. OWD que no hagin fet el curs al CIB i que faci més d'un any que no fan immersió.
3. OWD que hagin fet el curs al CIB i que faci més de dos anys que no fan immersió.
4. Altres titulacions esportives amb més de 4 anys sense fer immersió.

Els socis o sòcies OWD que han fet el curs al CIB i que fa més d'un any que no fan immersió, els *recomanem* fer un "Taller de posada a punt" abans d'apuntar-se a les col·lectives.

En tot cas, us recordem que cal portar l'equipament que estableix la legislació per assistir a les col·lectives (jaquet, regulador amb octopus o dos reguladors, ganivet, ordinador de busseig o taules de descompressió i rellotge).

Els "Tallers de posada a punt" s'organitzaran a començament de temporada (març) i de la temporada alta (finals de juny / principis de juliol). **El Taller de posada a punt és GRATUÏT** (cada soci o sòcia només s'ha de fer càrrec de portar o llogar el seu material) i consta d'una immersió a piscina o a cala (a poca profunditat) on es realitzaran uns exercicis bàsics (muntatge de l'equip, buidat de màscara, intercanvi de regulador passiu i actiu, recuperació de regulador, flotabilitat, etc.).

Animeu-vos!

MERCAT DEL SOCI

Venc dos parells d'aletes Mares Quattro Excel S sense estrenar!
Són comprades l'any passat i estan completament noves.
Preu: 70 €
Contacte: regidorirene@gmail.com,
619 51 96 56
Irene Regidor

MILLOREM?

AUTOR:
Andreu Llamas

La veritat és que, quan ja has fet unes quantes immersions, t'adones que això de bussejar que semblava tant complicat i ple de perill a les pel·lícules d'en James Bond, no és gaire difícil ni especialment esgotador. De fet, quan les condicions del mar són prou bones i no fa massa fred, el nostre únic esforç és el trasllat de l'equip pesat fins al vaixell o la platja i el rentat del material després de la immersió...

Llavors... per què mantenir-se en forma? Per a què serveix fer cursos de titulacions superiors i especialitats? Tal com veiem amb certa freqüència a les diferents sortides col·lectives del CIB, la formació de molts i molts bussejadors (no només del nostre club, és clar) es redueix al seu record llunyà i difús de tot allò que varen aprendre durant el seu primer curs d'open water. Des de llavors, amb sort, potser alguns han llegit articles en revistes i han compartit xerrades amb els companys d'immersió. N'hi ha prou amb això? Bé, és evident que tots aprenem a fer immersió a l'aigua, fent hores i hores d'immersió, però... com podem saber si estem millorant? La resposta no és senzilla, però hi ha indicadors subjectius i objectius que ens permetran fer un seguiment de la nostra evolució. En primer lloc, cal preguntar-se si ho passem més bé ara que quan vàrem començar; és a dir, si ja no "patim" tant com abans durant les nostres immersions. Veiem més coses? Continuem enganxats a les aletes del guia o, tot i que respectem una certa distància, no el perdem?

De fet, existeixen alguns aspectes senzills

que apunten clarament a una millora: la reducció del consum (sempre dins els límits fisiològics de cadascú) o l'eliminació d'una part significativa del llast inicial en són dos exemples prou evidents. Malgrat tot, això no sempre depèn exclusivament de les nostres aptituds físiques i l'aquaticitat aconseguida: un cansament excessiu i unes rampes freqüents suggereixen que la condició física està per terra, però també poden ser deguts a unes aletes equivocades, una distribució incorrecta de l'equip o un excés de llast. Com detectem aquests errors? Si podem, resulta força útil demanar a algú amb més experiència (millor si és un instructor) que ens faci una mirada "professional" quan anem sota l'aigua i ens doni pistes de tot allò que cal millorar. De vegades sorprèn la facilitat amb que,

a la barca, alguns donen consells als que comencen sense fixar-se massa en les qüestions més bàsiques... (tot i que, en qualsevol cas, sempre és d'agrair que ens vulguin ajudar quan comencem).

Cada bussejador/a és un món, però tots hauríem de plantejar-nos certes qüestions periòdicament per tal

de comprovar en quin punt estem. Amb quina freqüència bussegem? Planifiquem les nostres immersions? Quant llast ens hem tret de sobre des que va finalitzar el nostre primer curs? Quan temps ha passat des de la darrera pràctica de reanimació cardiopulmonar? Ens orientem bé sota l'aigua? Coneixem quin és el nostre consum mitjà (litres/minut) durant les teves parades de descompressió? Quan va ser l'última vegada que vàrem practicar l'ús del globus de descompressió?

Deixant anar llast ...

Estadísticament (és a dir, diré una mentida), la majoria de bussejadors comença el seu períple submarí carregat amb poc més d'un quilo de plom per cada deu quilos de pes corporal, encara que el total pot ser molt més en funció de les capes de neoprè o del tipus de vestit (per exemple, fer immersió amb un vestit sec pot implicar fins a vuit quilos més dels que es fan servir habitualment). Quina càrrega! La bona notícia és que tots nosaltres ens podem alliberar a poc a poc de l'excés de llast, fins arribar al punt òptim. En augmentar l'experiència, millorarem la forma de respirar i de nedar, evitant les apnees involuntàries i els moviments incontrolats de braços i cames (provocats per la por inconscient a enfonsar-nos). En realitat, un bussejador experimentat de 70 quilos pot bussejar sense problemes amb menys de 5 quilos de llast.

On portar els ploms? Si l'armilla disposa de butxaques porta-llast fiables, la resposta és clara: almenys el 50% del plom a l'interior d'aquestes butxaques i la resta, si es vol, al cinturó (convé deixar-ne al menys un parell de quilets al cinturó, per si ens hem de treure l'escafandra). La seguretat no disminueix gens ni mica, i és la forma més còmoda! L'únic inconvenient és la "sorpresa" que es porta el company o el patró quan intenta pujar el nostre equip a l'embarcació. Una pista... Si vols saber si el teu company porta massa plom al damunt, només cal fixar-se en la seva posició sota l'aigua: si avança amb el cos massa vertical, vol dir que li pesa molt el cul!

l el globus de descompressió?

El globus de descompressió forma part del teu equip habitual? Benvingut a una selecta minoria. És sorprenent la quantitat de bussejadors que fan immersió amb tot tipus de material sofisticat i caríssim, però prescindeixen d'un element tan simple i barat, i que ocupa un espai tant petit. El globus senyalitza la nostra posició des de lluny i permet una parada més segura (tot i que també el podem emprar com a element auxiliar per elevar objectes des del fons). En conseqüència, aquest petit accessori hauria d'anar sempre amb el bussejador o, almenys, en totes les nostres immersions des de vaixell, en immersions profundes i en totes les que es prevegi la necessitat de parades de descompressió. Són

EL LLAST NECESSARI DEPÈN DE:

1. Densitat del cos del bussejador (estructura òssia, percentatge de greixos, músculs, etc.).
2. Flotabilitat del material de busseig: tipus de vestit (gruix del neoprè), armilla, càmeres fotogràfiques, focus, etc.
3. Respiració i moviments sota l'aigua.
4. Compressió del neoprè del vestit en augmentar la profunditat.
5. Consum durant la immersió: cada litre d'aire pesa un gram (més o menys). Per tant, si es gasten 100 bars d'una ampolla de 15 litres (total = 1 500 litres) el pes disminuirà 1,5 kg.

preferibles els models allargats de colors cridaners, ja que faciliten la seva localització des de lluny per les embarcacions. Si mai l'has fet servir, descobriràs que puja a molta més velocitat de la que havies previst, així que convé que la primera vegada no es tracti d'una emergència real.

Al final de les nostres immersions (sobretot si sortim des de la costa), sovint tenim prou temps per practicar alguns dels exercicis que vàrem aprendre en el nostre curs. És una bona manera d'exercitar els nostres reflexos.

1. Encara que se suposa que no ens hauria de passar mai, cal que practiquem sovint la tècnica per compartir l'aire. A més, de vegades és una opció molt interessant intercanviar aire a mitja immersió amb el company per tal d'equilibrar els diferents consums i així allargar el temps que passarem junts sota l'aigua.
2. A mesura que guanyem experiència, les parades de seguretat deixen de ser tan "caòtiques".

El Joan entrevista a la Marta

Sòcia 3.462

Marta Massana Roselló

La Marta és biòloga i actualment està fent el doctorat al departament d'Ecologia. Fa immersió des de 2007, és *Advanced* i porta 36 immersions a la costa catalana, Eivissa i Donosti.

1.- Des de quan fas immersió?

Des de l'any 2007.

2.- Quantes immersions portes? El logbook ben actualitzat?

Porto 36 immersions i el logbook ben al dia. M'encanta anar-hi anotant el que veig i algunes de les impressions que tinc sota l'aigua.

3.- Què és el que més valores de fer immersió? Què t'aporta?

El que més valoro és poder respirar sota l'aigua. M'aporta molta pau i l'oportunitat de conèixer tot un món diferent al del nostre dia a dia.

4.- Com és aquella immersió que qualificaries de GENIAL?

La que té la proporció justa de bons paisatges, diversitat de fauna i ben pocs imprevistos, valoro per sobre de tot la tranquil·litat en una immersió.

5.- Pregunta per a donar enveja: a quins llocs has fet immersions?

Molta molta enveja no puc donar, però he estat a llocs per a mi magnífics, com ara Eivissa, la costa de San Sebastián, un lloc ben curiós, i la costa catalana, que no té res d'envejar a molts destins d'immersió.

6.- En fa la teva parella actual? Ho valores com quelcom positiu?

No en fa i no crec que mai el convenci a posar-se a l'aigua. No crec que sigui ni positiu ni negatiu.

7.- I què tal les immersions a l'hivern?

Amb un semisec i alguna coseta més a sota, prou bé. És un gust posar-se a l'aigua quan la platja està buida i el fred a casa nostra no és un gran problema.

8.- Al CIB la Biologia és un tret diferencial. Et consideres una bona "biòloga marina"?

Em considero una bona biòloga que té encara molt per aprendre de la biologia marina.

9.- Fas immersions col·lectives? Si no en fas, en vas fer en iniciar-te en el món del busseig?

Faig immersions col·lectives sempre que puc, és un molt bon recurs per una persona que va decidir endinsar-se a les profunditats sense ningú conegut d'abans.

10.- Festa CIB: La coneixes? Hi vas?

La conec però per desgràcia només hi he pogut anar un cop i només a la immersió.

11.- Algun ensurt a les teves immersions?

La vegada que més em vaig espantar ve ser en una immersió que la noia que m'acompanyava i jo ens vam perdre en una col·lectiva; per sort, tot va quedar en un ensurt momentani, vam trobar el vaixell i vam pujar amb la resta del grup.

12.- Alguna experiència positiva que no oblidaràs mai?

Moltes! Potser un dels moments més inoblidables que he viscut fins ara va ser en una immersió a Eivissa on vam trobar un petit banc de barracudes, va ser un gran moment.

13.- Apart de la immersió, consideres fer apnea o n'has fet ja com a hobby en alguna ocasió?

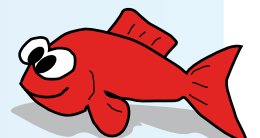
He fet apnea per aficionats o *snorkel* des de que tinc us de raó i en segueixo fent, és una molt bona manera de conèixer el mar.

14.- Per quan la propera immersió?

Espero que, com a molt tard, d'aquí a un parell de setmanes.

15.- Tens algun viatge de busseig planificat?

Tinc pendent un viatge al Mar Roig, vaig tenir el plaer de fer *snorkel* en una de les seves platges i estic impacient per veure'n les profunditats.

La Marta entrevista el Joan

Soci 1.678

Joan Margarit Badosa

El Joan Margarit és enginyer, tot i que treballa al món de la informàtica. Va començar a fer immersió l'any 1991. És *Rescue* i porta fetes unes 500 immersions a la Costa Catalana, Murcia, Balears, Canàries, Mar Roig, Indonèsia i Brasil.

1.- Què et va portar a fer submarinisme?

Ganes de provar coses noves.

2.- Què és el que més t'agrada de fer immersió?

Vàries coses; la companyia, la sensació de volar (de llibertat, de 3D) i conèixer coses del mar i de la vida marina.

3.- I el que menys?

El pes, els "bultos" i el temps que dediquem a preparar la immersió i a arreglar l'equip abans de desmar-lo.

4.- Prefereixes entrar des de cala o amb vaixell?

Cada cosa té lo seu. El vaixell normalment et porta a llocs amb més vida o paisatges i la sortida de cala pot donar lloc a més improvisació i a allargar una mica més la immersió.

5.- De dia o de nit?

De nit. Segurament perquè les fas menys i tot és força diferent al que acostumes a veure. Molta vida als forats de les roques i moltes bèsties fora del cau buscant-se el menjar.

6.- Fins ara, quin és l'animal que més il·lusió t'ha fet trobar sota l'aigua?

Algun company extraviat, i dintre del gènere dels animals que poden respirar sense botella, potser els *Thetis cymbria* que mercès a un dels biòlegs fanàtics del CIB vam anar a propòsit a buscar; quin "nudi" més gran!

7.- I quin et falta per veure?

El rap! No n'he vist ni un! Mira que he anat a immersions a la que els que sortien ens havien informat del lloc exacte a on trobar-lo; "no way".

8.- Quina és la cosa més surrealista que has vist sota l'aigua?

Un apneïsta fent-nos una visita a 15 metres; inesperat!

9.- Quina és la teva immersió preferida del nostre territori?

Aiguafreda a la nit o l'Eden Rock (a la nit també està bé, encara que una mica massa llarga).

10.- I la millor immersió que has fet fins ara?

Alguna de les de Indonèsia. Sobretot les que podríem anomenar "immersió cinema". Tirar-se al costat d'una paret vertical amb un corrent important i tot quedant-te parat enmig del corrent veure com la paret i la seva vida va passant per davant dels teus ulls.

11.- On t'agradaria anar a bussejar i encara no ho has fet?

Tants llocs... Palau, les Galápagos, Polinèsies, Austràlia. Paro per no fer un catàleg de viatges.

12.- I si en tinguessis la oportunitat, que et semblaria una immersió sota el gel?

Fantàstica. No ho he fet encara però ha de ser d'allò més. Això sí: d'aquelles immersions que són per una vegada i prou.

13.- Creus que en general els submarinistes som respectuosos amb el fons marí?

El dels CIB sí. Pel què fa als altres, he vist de tot. També algun submarinista fugint després de "pescar-lo" in fraganti provant de seguir un "clinc-clinc" d'algú que picava per extreure corall.

14.- Què opines de l'estat de conservació de les nostres costes?

Que tampoc estan tan malament després de 2.000 anys d'explotació. Això no treu que entre tots fem el possible per mirar de conservar-la i de millorar-la una mica.

15.- Alguna idea per millorar-lo?

Pregunta de examen "para expertos"! Deixar de menjar peix? No fer més vacances a la platja? Suposo que evitar produir més deixalles de les estrictament necessàries. Més enllà, em declaro incompetent per a contestar aquesta pregunta...

UNA SECCIÓ DE:
Joan Moriana

"El Tregastel"

DERELICTES de
Catalunya

TEXT i
FOTOGRAFIES:

Ferran Asensio i Joan Garcia

CARACTERÍSTIQUES

- Nom: *SS Tregastel* (anteriorment *SS Haute Brion* i *SS Ville de Mostaganen*).
- Eslora: 69,23 m / Mànega: 9,83 m / Puntal: 5 m.
- Tipus: Mercant de vapor (1.800 TM) construït en acer, de proa vertical i amures estretes.
- Motor: Compound de doble expansió 100 NHP.
- Velocitat: 11 nusos.
- Drassana: W. Dobson & co. Newcastle (Regne Unit).
- Bandera: França (Le Havre)
- Avarat l'any 1901.
- Enfonsat el 28 setembre de 1938.

LOCALITZACIÓ

Aquest derelictes es troba situat en el Cap de Creus, a l'entrada de la Cala Bona, a pocs metres de la punta del penya-segat que protegeix aquest paratge. Aquest és un dels pocs llocs on es pot fer immersió quan bufa la tramuntana. Per arribar-hi es recomana fer-ho amb embarcació ja que el camí fins a la punta del penya-segat és força abrupte.

Descansa sobre un fons de sorra, exceptuant el costat d'estribord de la popa on trobem una formació rocosa. La fondària està entre els 24 m de la popa i els 31 m de la proa.

ENFONSAMENT

Dia 28 setembre de 1938. Ens trobàvem en plena guerra civil espanyola i els bombardeigs aeris eren constants. Per aquesta raó els fars de la península del Cap de Creus no estaven en funcionament. En aquella època les referències lluminoses en terra eren de gran importància per a la navegació i, molt probablement, aquest fet fou determinant en la història d'aquest vaixell.

La nit era de les que fan por... Una xalocada d'aquelles que ennegreixen el cel i ruixen des del mar i des dels núvols tota la costa.

En aquestes condicions, el *Tregastel* navegava en llast provinent del nord d'Àfrica rumb a la costa francesa. Quan es trobava situat a llevant de la badia de Cadaqués, el capità va cometre un error de càlcul. Tot creient que ja havia sobrepassat el Cap de Creus, virà cap a babord i prengué rumb directe a l'illa de Messina. En pocs minuts col·lisionà contra la roca de manera tant violenta que no hi quedà embarrancat, sinó a la deriva amb una gran via d'aigua. La mar va empènyer el buc sense govern cap a l'entrada de la Cala Bona.

Enmig de la desesperació de la situació, la tripulació va ser capaç d'amollar les àncores per fixar el buc i poder baixar dos bots salvavides que compliren la seva funció.

La tripulació es va salvar i varen ser repatriats al seu país.

El *Tregastel* estava ferit de mort i condemnat a descansar en el fons del mar en forma de derelict.

ESTAT DEL DERELICTE

Malauradament per a nosaltres els submarinistes, en els anys 50 es va procedir al desballestament amb dinamita, per l'extracció del ferro i de tot el material que se'n pogués treure benefici.

Actualment la part del vaixell que més restes en queden és la proa que, orientada al SE, és la part més fonda (uns 31 m); i potser per aquesta raó, se'n va extreure menys ferro que d'altres parts del buc.

Es conserva la part inferior de l'obra viva de la proa i les seves amures, ara parcialment enterrades en el fons de sorra i pedres de la cala. En dies de bona visibilitat, podem observar la resta de l'estructura que s'enfila cap a la part menys profunda i que ens permet fer-nos una idea de la longitud d'aquest vaixell. Moltes de les quadernes, com si de les costelles d'un esquelet es tractés, romanen dretes i ara plenes d'incrustacions, i on la columna ha quedat enterrada pel substrat de la cala amb el pas del temps.

IMMERSIÓ

Es recomana fondejar i començar per la popa del vaixell; és la part que es troba a menys profunditat, uns 24 m. Baixant pel cap de l'ancora, a mà dreta en posició rumb SE ens quedarà un fons de roca sense gaire vida; des d'aquí començarem a veure algunes restes del *Tregastel*. Seguint aquest rumb (SE), proposem resseguir les restes d'estribord on queden algunes planxes del casc junt amb les costelles. En elles hi ha força racons on podem trobar morenes i alguna llagosta. Quan arribem a la proa, que és la part més fonda de la immersió, trobarem una pila de ferros i restes de xarxes. És la part on podem trobar més vida amagada; cal vigilar però amb el consum d'aire, ja que en funció d'aquest podem seguir el rumb anterior fins a topar amb una paret rocosa que segueix el descens fins a força fondària. És preferible retornar en sentit oposat (NW), ara visitant el costat de babord

fins al fondeig on, tornant cap a la superfície, realitzarem la parada. Una segona opció de retorn seria ascendir per la paret, on podem estar entretinguts observant la vida bentònica que hi trobem, com nudibrànquis de diferents espècies.

Un agraïment a l'equip del Dive Port Lligat per portar-nos fins al derelict i guiar-nos en aquests fons.

Diablers marins i corrents

AUTOR:
Josep Bertran

FOTOS SUB:
Jordi Canal
Tiago - Dive Azores

Pregunta tipus test: si estem a set metres de profunditat i a prop de la costa de Nusa Penida (una petita illa a una hora en barca des de Bali, Indonèsia) i davant nostre apareix una gran manta (també denominada diable marí) amb la boca oberta, què hem de fer?

Analitzem les opcions:

- A - Gaudir del moment.
- B - Demanar ajuda al nostre company més pròxim.
- C - Sortir de l'aigua el més ràpidament i tornar a la barca.
- D - Deixar-se portar pel corrent de l'aigua, el denominat en anglès "drift diving".

Les mantes tenen un nom comú que no s'ajusta gens al que realment són, vertebrats que obren la boca per alimentar-se de petits animals microscòpics o restes de plantes, plàncton. Per fer-ho porten la boca oberta durant els seus desplaçaments, això els permet agafar gran quantitat d'aigua i filtrar-la. La cavitat bucal oberta no és

un símbol d'atac, sinó de que està tranquil·la i alimentant-se. Per a un submarinista proper, aquest moment no és perillós, tot el contrari.

El nom de "Diable marí" diuen que li ve perquè, quan volen agafar velocitat, recargolen les protuberàncies que tenen a cada costat de la boca, les mateixes que li serveixen per dirigir el plàncton al seu interior, i la seva forma recorda les banyes del cabrit o dimoni; també es diu que els pescadors pensaven que un ser misteriós amb banyes, capa i cua els venia a buscar per emportar-los a les profunditats quan les veien sortir de l'aigua i "volar", donant un cop sorollós al tornar al seu món submarí. La realitat és que encara ara no se sap del cert per què, en certs llocs i moments, les mantes realitzen aquest acte singular.

Veure : <http://www.fogonazos.es/2007/02/el-vuelo-de-la-manta-rama.html>

Les mantes són animals pelàgics que fan llargs recorreguts oceànics i que busquen de tant en tant les denominades "estacions de neteja". De fet, aquests indrets seria més adient denominar-los estacions de recuperació o de primers auxiliis. En moltes ocasions els peixos (de totes les classes i dimensions) arriben amb ferides causades per mossegades o rascades i és a les estacions de neteja on petits netejadors (làbrids, gambetes...) salten a les ferides per eliminar restes de pells aixecades o paràsits

Foto: Jordi Canal

Foto: Tiago - Dive Azores

Foto: Jordi Canal

oportunistes. Pensem que els peixos no tenen mans per arribar a gratar-se o arrencar allò que pot esdevenir un autèntic problema si no es cura. Alguns paràsits aprofiten l'eventualitat per alimentar-se, acabant per debilitar el peix fins a causar en ocasions la seva mort. Gràcies a les estacions de neteja, els llavis dels peixos làbrids o les pinces de les gambetes, amb destresa de cirurgià, fan la tasca de manteniment de la salut al mar.

Demana ajuda al nostre company si apareix un diable marí, només ens caldria si no tinguéssim a punt la càmera fotogràfica o si volem que ens faci de model submarí... , o si es el nostre fill com va ser el cas, per tal que pugem gaudir de l'encontre juntament. Cal marcar amb tocs metàl·lics d'avis, colpejant la botella, i fent el símbol de manta amb la mà (la mà oberta i el moviment del dit petit i gros, simulant les ales de les mantes) però sobretot evitant reaccions brusques, ja que aquest pelàgic al trobar gent ocupant el seu lloc escollit de primeres cures, el més possible és que abandonin l'intent i se'n tornin cap a les profunditats.

Sortir del aigua en un moment màgic a les estacions de neteja fora un error, només justificat si ens hem quedat amb poc aire. A Nusa Penida el mar és transparent, de manera que inclús es pot seguir l'evolució d'aquesta aproximació fent *snorqueling* (amb un tub i peus de goma). La mar moguda és la que posa fi a la trobada, ja que pot arribar a dificultar fins i tot l'accés a les barques. En aquest *Manta Point* són conegudes les corrents marines. Sempre entre illes petites i situades al mig del mar, es produeixen corrents subterrànies, a les que cal fer atenció. El mar obert colpeja la costa i xoca contra les illes (podríem dir, aparegudes del no res), i les corrents marines aprofiten per fer el transvasament de les aigües. Com a Indonèsia estan contades més de 17.000 illes, és també el paradís de les immersions en corrents.

Fer "Drift diving" "quant les forces del mar són conegudes i estables en una direcció horitzontal (encara que siguin fortes) és per gaudir. Ens podem deixar arrossegar entre el blau i els coralls, com si fóssim transportats per una mà invisible. Obrir els braços i ser "Superman en un vol sense fils". Sempre podem trobar algun racó darrera d'una roca per notar com afluixa la força, però mai lluitar en contra per frenar, ja que no és possible aconseguir-ho. Equilibrar l'aire del jaquet és el millor per mantenir la profunditat adequada.

És important no tocar res, ja que tot va molt ràpid i podem fer autèntiques destrosses als coralls o altres espècies. En molts llocs recomanen no portar guants, ni "toca toca" (el palets de ferro); sempre he pensat que es tracta d'un ecologisme malt entès, però molt difós, i cada cop més. Un submarinista ja és per definició un conservador dels fons marins (en percentatges molt alts), que pot ser més o menys expert en evitar situacions de xoc del cos o les aletes amb les parets, fruit d'una mala flotabilitat. Si fa servir els guants per evitar rascades o ferides, trencant per accident quelcom, per mi no és més que un accident. En canvi, haver d'estar pendent obsessivament de si es fa malbé o no el fons, pot derivar en restar plaer a l'aventura submarina. Igual que és bo portar un vestit complet inclús en mars tropicals (no tant pel fred, que no en fa, com per evitar el contacte amb animals verinosos o cops involuntaris), també ho pot ser portar guants o "toca toca".

Agafar-nos entre els submarinistes o, si més no, amb la nostra parella d'immersió pot evitar perdre'ns entre els corrents. Si estem cansats o finalment no tenim a la vista el nostre grup, hem de sortir a la superfície; és molt important marcar clarament la posició, ja que per la força de l'aigua continuarem la deriva al pareu. I com diu en Lluís Llach, "quant ve l'onada el millor és deixar-se vèncer".

Fent submarinisme, "tot pot produir-se, tot pot esdevenir", però la por que pot ser una bona consellera, no ens pot limitar de fer tot allò que vulguem. Tenir por sempre ens pot portar a una "Nàusea vital". Hem de preveure quins són els riscos i avaluar-los. Sota l'aigua som més vulnerables, depenem d'un tub amb aire, i els moviments són lents comparats amb els animals que hi viuen. Tampoc no cal confiar massa en l'experiència, ja que cada situació és diferent i avui som més experts que ahir, però mai prou.

Seguint a la nostra pròpia boia de posició, caldrà esperar tranquil·lament a que ens vinguin a recollir les barques. Les corrents verticals ascendents o descendents cal evitar-les sempre, ja que estan associades. Si per error ens hi trobem, la millor solució és inflar el jaquet i abandonar el lloc el més aviat possible.

AVUI PARLEM AMB...

el Dr. Vicenç Parisi

Va néixer a Tarragona. Ha estudiat Enginyeria de Telecomunicacions. Ha desenvolupat la seva tasca professional a la Universitat Politècnica de Catalunya, des d'on col·labora amb l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona (CSIC).

Hola Vicenç. Com a formació, ets enginyer de telecomunicacions. Quina relació tens amb el mar?

Bé, la relació és doble. D'una banda, professional, que es va iniciar quan vaig fer el doctorat en Ciències del Mar, en el grup de física oceanogràfica; i d'altra banda, a nivell d'oci, m'agraden molt les activitats i l'esport en el medi marí.

En quins projectes has estat treballant?

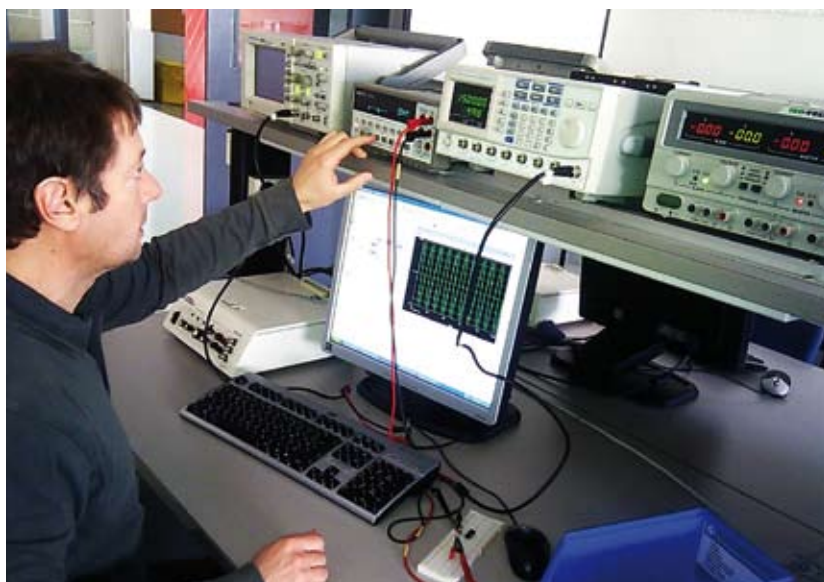
La meua activitat en els darrers anys ha estat sobretot en el camp dels recursos marins; desenvolupant tècniques d'anàlisi de senyal i imatge en otòlits de peix, en projectes d'identificació automàtica d'espècies i en estimació automàtica d'edats, per a control d'estocs.

Explica'ns alguns resultats que hagueu obtingut en col·laboració en grups de l'Institut de Ciències del Mar.

A nivell d'ictiologia, hem pogut posar en marxa una base de dades *on-line* d'imatges d'otòlits, amb més de 3 000 exemplars i 1 000 espècies diferents, que permet a l'usuari fer l'anàlisi de formes i inclús introduir noves imat-

ges per classificar-les automàticament.

En el camp de l'estimació d'edats, hem estat treballant conjuntament amb altres institucions europees i hem desenvolupat, a partir dels resultats de la recerca, eines software comercials d'ajuda per al control d'estocs, aconseguint precisions properes als lectors manuals encarregats d'aquestes tasques.

Quines amenaces penses que pateix el mar?

Crec que les amenaces més grans són el desconeixement i les desigualtats econòmiques. La nostra societat utilitza el mar de manera abusiva per a explotar-ne els seus recursos, com si fos un medi inesgotable, perquè no té altra sortida o per simple afany de lucre. A nivell local, la majoria de persones tenen una relació amb el mar que no va més enllà d'unes vacances a la platja, i ja tenen prou problemes com per a pensar que determinades accions poden degradar la costa.

En un moment de crisi com l'actual, des de la teva visió d'enginyer, professor i científic, quines oportunitats veus relacionades amb el mar?

La meua opinió és que la crisi té una component artificial i que en certa manera és imposada pel sistema financer; per això, cal anar amb compte en que no es creïn ara excuses per explotar encara més el mar. Així i tot, el mar, com a medi natural, i sobretot la nostra costa mediterrània, ofereix possibilitats de fer-hi activitats d'oci tot l'any i aquestes poden tenir un component econòmic molt valuós.

Una de les teves aficions és la vela. Per què a Catalunya veiem tan poca activitat en vela lleugera i vela de creuer?

La vela ha estat sovint gestionada exclusivament per clubs i els ajuntaments no hi han posat massa ajudes. Tot i que la infraestructura necessària pot ser molt més econòmica que mantenir camps de futbol o de bàsquet, falta la voluntat per a tirar-ho endavant. Potser caldria fer veure als polítics que posar a l'abast de la gent una infraestructura mínima per a poder fer vela, amb preus assequibles, podria crear una activitat turística amb valor econòmic. França n'és un exemple; hi ha bases de vela al llarg de tota la costa que atreuen gent de molts països, tot l'any, que hi va a practicar o a fer regates.

Parlem ara una mica d'universitat i recerca. Com penses que s'hauria d'organitzar la recerca? Es bo tanta publicació d'articles?

La meua experiència més bona ha estat treballar conjuntament amb gent d'altres disciplines, això ens ha fet avançar molt, i un dels factors clau és que en els pro-

jectes hi érem molts dels que treballem amb otòlits. Tot i que és un camp molt reduït, això ha permès enfocar esforços; si cadascú hagués anat a la seva, crec que els resultats no haurien estat els mateixos.

En quant a la publicació d'articles, penso que es publica massa per qüestions de guió i el millor seria que seguís, en la mesura que fós possible, el criteri de 'recerca reproducible', que diu que cal posar a l'abast de la comunitat totes les dades i mètodes emprats. És clar que en processat de senyal això és més senzill, perquè al final fem algorismes implementats en software i tenim les dades emmagatzemades electrònicament.

I ara d'energies... com veus el moment actual?

Tinc una visió una mica pessimista. Veig que els polítics no van més enllà de fer mantenir un sistema econòmic, i que molts creuen en "l'adaptacionisme" i que serem capaços de trobar alternatives energètiques. Heu pensat mai quants polítics hi ha de ciències? No estic gens en contra de les humanitats, però tant que es fomenta la paritat home-dona, potser caldria imposar criteris de coneixements mínims, en tots els àmbits i que els governs mostressin més capacitat d'entendre el món actual.

Explica'ns projectes!!

Crec que el projecte més interessant, ara per ara, és fer una veritable xarxa humana, a tots nivells, per a que tothom pugui tenir una vida digna i ser feliç; encara que soni molt naïf, i que no hi hagin receptes!

Gràcies Vicenç i bona sort

Podeu consultar els treballs del Dr. Vicenç Parisi a:
<http://upcommons.upc.edu>
<http://www.cmima.csic.es/aforo/>

UNA SECCIÓ DE:
Toni Arcas

SERVEIS EN BOTIGUES I CENTRES D'IMMERSIÓ - SOCIS DEL CIB

A BARCELONA		Càrregues d'aire	Descompte en lloguer de material	Preu sortida (vaixell + botella)
NAUITRACCIÓN Llull, 200 - 08005 Barcelona Tel: 93 309 75 74 / 93 309 11 54		Gratuïtes	10%	** (aire o nítrox)
BADAL SUB Badal, 133-135 - 08028 Barcelona Tel: 93 422 18 29 Fax: 93 422 18 16		Gratuïtes	20% ***	
OPTISUB www.optisub.es Creu Coberta, 97 - 08014 Barcelona Tel: 93 431 54 07		Especialistes en vidres graduats per màscares de busseig. 10% de descompte en les vostres compres		
AL VALLÈS				
MASBUCEO www.masbuceo.com Virgen de Montserrat, 71 - 08291 Ripollet Tel: 93 594 46 77		Gratuïtes		
A LA COSTA				
BLAUMAR Port Mataró Mòdul B2 - 08301 Mataró Tel: 93 790 45 22 / 639 119 093				21 €* botella inclosa i 3h gratuïtes d'aparcament
ROVISUB Garbí, 264 - 08397 Pineda de Mar Tel i Fax: 93 762 50 53		50% descompte		
SA CALETA www.sacaletaloret.com C/ Puerto Rico, 3 - 17310 Lloret Tel: 972 37 08 19 / 620 387 766				21 € 18 €* (tot l'any excepte horari matí caps de setmana de juliol i agost amb suplement de 2€)
NAUTILUS Ctra. Club Nàutic, s/n - 17230 Palamós Tel: 972 31 62 49		50% descompte		
H2O DIVING CENTER Port Marina Palamós - 17230 Palamós Tel: 671 632 555		5 €	20%	19 €* (horari matí) Suplement horari tarda 2€ 2,5h gratuïtes d'aparcament
TRITON DIVING CENTER Plaça dels Pins, 3 - 17211 Llafranc Tel: 972 30 24 26 / 972 30 30 20		50% descompte	20%	22 €
GYM SUB - AIGUABLAVA Ctra. De Begur a Aiguablava km. 3,6 17255 Begur Tel: 607 59 93 36		50% descompte (aire) Nítrox a 7 €	15%	18 €* (horari tarda) Suplement horari matí 2€ Suplement Nítrox 2€
AQUÀTICA Camping Rifort, Ap. Correus 52 Ctra. de Torroella, s/n - 17258 L'Estartit Tel: 972 750 656 / 654 03 98 72				24 €****
DIVE PARADÍS C/ Port de la Clota s/n 17130 L'Escala Tel: 972 77 31 87 / 608 434 730		50% descompte		23 € (temporada alta: 24/06 - 11/09) 21 € (temporada baixa: la resta) 18 € (diumenges tarda de temporada baixa i a prop)
TARRACO DIVING CENTER www.divingcentertarraco.com		5 €	sí (10% de descompte en el contrast de botelles)	18 €* (vaixell) 16 €* (platja)

NOTES

- Seràn vàlides dues càrregues per persona i dia a la vegada, una per ell mateix i l'altre per un altre soci o sòcia.
- Les botigues o centres d'immersió tenen el dret de demanar la presentació del carnet de soci del club per aplicar els descomptes.
- * Immersió a preu reduït (**Low cost**).
- ** Preu especial socis CIB. A més a més, 10% de descompte en el contrast i inspecció visual de botelles.

*** 20% de descompte en el servei de contrast, inspecció visual de botelles i en la revisió de l'equip pesat.

**** Les immersions a les Illes Medes tenen un suplement de 4 € i durant la temporada alta (juliol i agost) hi ha un suplement de 3 € (a càrrec de cada soci).

Per gaudir dels descomptes d'immersions low cost, heu de comprar els tiquets al CIB.

Nova adreça